

Forslag til lov

om ændringer i loven om den fælleskommunale udligningsfond.

(Vedrørende tilskud til skoleudgifter m. v.).

Fremsat den 19. februar 1954 af *indenrigs- og boligministeren*.

§ 1.

Bestemmelsen i § 3, stk. 2, i lov nr. 100 af 14. april 1937 om en fælleskommunal udligningsfond affattes således:

„Af gennemsnitsudgiften indtil 100 kr. tilskydes $\frac{3}{5}$, af den del af udgiften, der ligger mellem 100 kr. og 200 kr., tilskydes $\frac{2}{5}$, og af den del af udgiften, der ligger mellem 200 kr. og 300 kr., tilskydes $\frac{1}{5}$, medens det overskydende beløb bæres af kommunen alene.“

§ 2.

Lov nr. 374 af 21. december 1938 om ændring i lov nr. 100 af 14. april 1937 om en fælleskommunal udligningsfond ophæves.

§ 3.

Bestemmelserne i denne lovs § 1 finder alene anvendelse ved beregningen af tilskud for regnskabsårene 1954/55—1956/57.

Bemærkninger til lovforslaget.

Til § 1.

I medfør af bestemmelserne i § 3 i lov nr. 100 af 14. april 1937 om en fælleskommunal udligningsfond yder fonden tilskud til nedbringelse af kommunernes skoleudgifter i forhold til det beløb, som kommunen i det sidst afsluttede regnskabsår har afholdt som udgift til undervisning af børn i undervisningspligtig alder. For børn i de offentlige skoler blev tilskudet oprindeligt beregnet efter gennemsnitsudgiften for hvert undervisningspligtigt barn efter følgende regler:

Af gennemsnitsudgiften indtil 50 kr. blev ydet $\frac{3}{5}$, af den del af udgiften, der lå mellem 50 kr. og 100 kr., blev ydet $\frac{2}{5}$, og af den del af udgiften, der lå mellem 100 kr. og 150 kr., blev ydet $\frac{1}{5}$, medens det overskydende beløb blev båret af kommunen alene. Det maksimale tilskud pr. undervisningspligtigt barn udgjorde således 60 kr.

Under hensyn til den i de følgende år stedfundne almindelige prisstigning er tilskudssatserne reguleret, først ved lov nr. 118 af 23. marts 1948 og senere

ved lov nr. 133 af 28. marts 1951. Efter sidstnævnte lov, der fik gyldighed for regnskabsårene 1951/52—1953/54, er tilskud ydet efter en udgiftsskala på 100 kr., 175 kr. og 250 kr., således at der af gennemsnitsudgiften indtil 100 kr. pr. barn er ydet et tilskud på $\frac{3}{5}$, af det overskydende beløb indtil 175 kr. $\frac{2}{5}$ og af det overskydende beløb indtil 250 kr. $\frac{1}{5}$. Det maksimale tilskud udgjorde herefter 105 kr. pr. undervisningspligtigt barn. Som følge af den i 1951 foretagne regulering af tilskudssatserne fik kommunerne i regnskabsåret 1951—52 et samlet tilskud til skoleudgifterne på 41,2 mill. kr., hvilket svarede til ca. 39 pct. af de tilskudsberettigende udgifter, der i det til grund for tilskudsberegningen liggende regnskabsår, 1949—50, udgjorde 104,7 mill. kr.

Stigningen i kommunernes skoleudgifter er imidlertid fortsat i de senere år, således at de samlede tilskudsberettigende udgifter i regnskabsåret 1952—1953 udgjorde 139,4 mill. kr. Såfremt de i loven af 28. marts 1951 fastsatte tilskudssatser anvendtes ved tilskudsberegningen for regnskabsåret 1954—55,

ville tilskudet^a fra den fælleskommunale udligningsfond herefter udgøre 48,6 mill. kr. eller knap 35 pct. af de tilskudsberettigende udgifter. Det synes derfor rimeligt, at kommunernes tilskud fra den fælleskommunale udligningsfond til nedbringelse af skoleudgifterne reguleres opad under hensyn til den stedfundne udgiftsstigning, og det forrslås i § 1, at dette gennemføres derved, at tilskudene fra 1. april 1954 ydes på grundlag af en udgiftsskala på 100 kr., 200 kr. og 300 kr., men især efter de hidtidige satser, hvorefter det maksimale tilskud pr. undervisningspligtigt barn vil udgøre 120 kr. Den heraf følgende merudgift for fonden kan for regnskabsåret 1954—55 anslås til godt 5 mill. kr., og kommunerne vil herefter få dækning for ca. 39 pct. af de tilskudsberettigende skoleudgifter.

Den foreslåede skala skal ifølge forslaget § 3 alene finde anvendelse ved tilskudsberegningen for regnskabsårene 1954/55—1956/57.

Til § 2.

Efter at statens seruminstitut i efteråret 1937 havde påbegyndt fremstilling af serum mod lungebetændelse, gennemførtes med henblik på en billigørelse af serumbehandling af denne sygdom ved lov nr. 374 af 21. december 1938 en bestemmelse om, at den fælleskommunale udligningsfond fra 1. december 1938 at regne efter indenrigsministerens nærmere bestemmelse udreder indtil $\frac{5}{6}$ af prisen for det fra seruminstitutet til behandling af patienter udleverede serum mod lungebetændelse. Fonden skulle endvidere udrede udgifterne til de typebestemmelser af pneumokokker, som foretages på statens seruminstitut og på de sygehuse, som udpeges dertil af indenrigsministeren. Endelig indeholdt loven en bemyndigelse for ministeren til efter indstilling fra sundhedsstyrelsen at bestemme, at fonden til nedbringelse af prisen på andre af statens seruminstitut til behandling eller forebyggelse af

sygdomme hos mennesker udleverede sera og vacciner skal udrede indtil halvdelen af prisen for præparaterne, når deres anvendelse har været eller skønnes at ville blive påkrævet for at undgå epidemisk optræden af vedkommende sygdom, og det skønnes, at omkostningerne herved vil falde som en særlig byrde de steder, hvor sygdommen har haft udbredelse.

Efter lovens gennemførelse oprettedes 15 steder i landet depoter af serum mod lungebetændelse, ligesom der på 9 forskellige sygehuse etableredes diagnosestationer for typebestemmelse af pneumokokker.

Antallet af depoter og diagnosestationer er i den forløbne tid blevet begrænset, og siden 31. marts 1946 har kun depotet og diagnosestationen i Århus været opretholdt, idet fremkomsten af virksomme antibiotica har medført, at terapeutisk serum kun anvendes i sjældne, enkeltstående tilfælde.

Sundhedsstyrelsen har med tilslutning fra statens seruminstitut og Århus kommune indstillet, at den nuværende ordning vedrørende tilskud fra udligningsfonden til nedsættelse af prisen på pneumokokserum og refusion af udgifterne ved typebestemmelse af pneumokokker ophæves under hensyn til, at grundlaget for denne ordning stort set er bortfaldet. Det bemærkes herved, at fondens udgifter ved denne tilskuds- og refusionsordning, som i finansåret 1940—41 udgjorde 255 875 kr., gradvis er reduceret og i finansåret 1952—53 kun beløb sig til 28 956 kr.

Den i loven indeholdte bemyndigelse for indenrigsministeren til at bestemme, at udligningsfonden skal udrede tilskud til nedsættelse af prisen for andre af statens seruminstitut udleverede sera og vacciner til imødægåelse af en epidemisk optræden af bestemte sygdomme, foreslås ligeledes ophævet, hvorved bemærkes, at bestemmelsen aldrig har været bragt i anvendelse.